

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Barbora Šimová
Název bakalářské práce: Konkurence Present Perfect a Past Tense s příslovci typu *just, recently, lately*
(Present Perfect versus Past Tense with adverbs like *just, recently, lately*)
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
3. Střední
4. Nízká

Vyjádření vedoucího bakalářské práce:

Cílem česky psané bakalářské práce bylo prozkoumat, nakolik reálně existuje souvislost mezi přítomností výrazů typu *just*, *recently* či *lately* ve větě a užitým slovesným časem. Zejména v jednodušších gramatikách a také ve školní praxi se často výše uvedené výrazy považují za víceméně jednoznačné indikátory předpřítomného času, ačkoliv autentické texty dokazují, že se tak zdaleka neděje jednoznačně. Základní hypotéza zněla, že výrazy *just*, *recently* a *lately* se budou primárně vyskytovat s časem předpřítomným, kdežto poslední ze zkoumaných výrazů (*in the past*) se naopak bude primárně vyskytovat s časem minulým.

V teoretické části autorka shromáždila přehled významů dvou primárně zkoumaných časů (předpřítomného a minulého) a popis významů a fungování zkoumaných výrazů. Jednotlivé zdroje se v prezentaci zkoumané situace celkem očekávatelně lišily podle míry detailnosti gramatického popisu.

V praktické části autorka provedla výzkum výše uvedených výrazů, jak se vyskytly v autentických textech obsažených v British National Corpus, a jejich korelace se slovesnými časy. Z excerpovaných vět bylo nejdříve nutno vyřadit ty, kde zmíněné výrazy fungovaly v jiné funkci než jako příslovečná určení. Po vyřazení získala autorka 397 výskytů pro výraz *just*, 2669 výskytů *recently*, 599 výskytů *lately* a 2968 výskytů *in the past*. Kvantitativní výsledky analýzy jsou uvedeny v přehledných grafech a tabulkách v příloze (str. 44-72).

Výsledky výzkumu prokazují, že korespondence mezi uvedenými výrazy a užitými slovesnými časy není ani zdaleka jednoznačná, byť má reálný základ. Nejsilnější provázanost s předpřítomným časem byla prokázána u *lately* (56% jednoduché perfektum, 15% průběhové), následuje *just* (49% jednoduché perfektum, 1% průběhové), a *recently* (46% jednoduché perfektum, necelé 1% průběhové). Všechny výrazy se ovšem také při vyjadřování minulosti vyskytují s časem minulým, a to v následujících poměrech (proste tvary/průběhové tvary): *recently* (40%/1%), *just* (25%/5%), *lately* (9%/1%). Překvapivá byla zjištěná korelace mezi výrazem *in the past* a slovesnými časy. Oproti očekávání převládal čas předpřítomný (prostý/průběhový) v poměru 55%/3%, kdežto minulý čas byl zastoupen 25%/3%. Kromě toho se samozřejmě uvedené výrazy kombinovaly s dalšími časy, především s časem předminulým.

Díky klasifikaci zdrojových textů v korpusu bylo možno sledovat zastoupení zkoumaných výrazů a užitých časů také podle typu textu, tematické oblasti, jíž jsou jednotlivé texty věnovány, a také podle náročnosti textu. Kvantitativní údaje jsou vyjádřeny v grafech a tabulkách, ale zasloužily by si podrobnější interpretaci, která by ovšem zřejmě přesahovala nutně omezený rozsah bakalářské práce.

Autorka dále porovnávala zjištěný stav s povědomím studentů středních škol o dané problematice, vzhledem k tomu, že výsledky nejsou nijak kvantifikovány, jedná se ovšem pouze o doplňkovou informaci.

Nesporným kladem práce je, že pracuje s autentickým jazykem a relativně velkým počtem příkladů, což činí výsledky nezpochybnitelnými. Na druhou stranu je prezentace výsledků poměrně popisná a v zásadě pouze sděluje v textu totéž, co je vyjádřeno v příloze graficky a ve formě tabulek.

Kvalitnější by měl být i jazyk práce, v němž se vyskytují občasné nepřesnosti či chyby, a to jak v textu českém, tak anglickém, namátkou uvádím jen některé:

4) ...*Grammatik says*...

8) ...*budou zkoumány faktory*... (nedokončená věta)

15) ETC Journal (=ELT)

16) ... je možné specifikovat dobu v minulosti nějakým upřesňujícím (chybí slovo), avšak ...

37) *ne*definovaná čas

40-41) *f.eg.* (zřejmě kombinace *for example* a *e.g.*)

41) the numeral results

41) a short survey between pupils

Kromě toho se v textu velmi volně zachází s pojmy *adverbium* a *adverbiale*; ty by bylo třeba velmi důsledně odlišovat ve smyslu *slovní druh* a *syntaktický větný člen*. Sloveso *arrive* (str. 18) není tranzitivní, tedy přechodné, jak je chybně uvedeno. Nevhodný český výraz zde vznikl chybným překladem původního *transitional event verb*, tedy slovesa s významem přechodu z jednoho stavu do jiného. Autorka užívá v textu pojmu *fiktivní texty*, vhodnější by ovšem bylo *beletristické*. Na stránce 11 se tvrdí, že celkový počet příkladů *recently* je 4000, v tabulce na str. 52 je ovšem uveden počet 5000. V grafech je užito nesprávného označení pro minulý čas průběhový jako *past simple continuous*; *simple* a *continuous* jsou ovšem vzájemně se vylučující charakteristiky.

Z uvedených důvodů hodnotím práci přes její nesporné klady známkou velmi dobře.

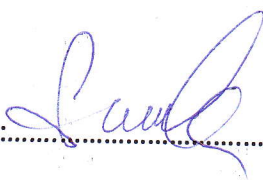
Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Porovnávala jste kvantitativní výsledky svého výzkumu s údaji obsaženými v Longman Grammar of Spoken and Written English, která obsahuje řadu frekvenčních charakteristik? Která vlastnost spojení *in the past* primárně umožňuje jeho časté užití s předpřítomným časem?

Co z Vašich zjištění vyplývá pro školní praxi výuky angličtiny?

Podpis vedoucího bakalářské práce:.....

Datum: 20.8.2014